

Valtiovarainministeriö

Lausuntopyyntö VM/265/03.01.01/2019

Sisäministeriön lausunto Digi- ja väestötietovirastoa koskevista asetusluonnoksista

Valtiovarainministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa Digi- ja väestötietovirastoa koskevista asetuseräluonnoksista. Sisäministeriö toteaa lausuntonaan seuraavaa.

Valtioneuvoston asetus Digi- ja väestötietovirastosta

Digi- ja väestötietovirastosta annettavaksi ehdotetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi Digi- ja väestötietovirastolle kuuluvista julkisen hallinnon tiedonhallinnan asiantuntijatehtävistä ja palveluista. Tällaisia yhteisiä palveluja ja välineitä sekä yleisen tilannekuvan ylläpitoa voidaan pitää kannatettavana. On kuitenkin tärkeää huomioida yhteisiä palveluja ja menetelmiä kehitettäessä ja tilannekuvan ylläpidossa, että turvallisuusviranomaisilla on erityistarpeita, jotka voivat johtaa siihen, etteivät kaikki yhteiset palvelut ole soveltuvia tai riittäviä turvallisuusviranomaisten tarpeisiin tai ettei kaikkia tietoja voida toimittaa yhteisen tilannekuvan ylläpitoa varten.

Valtioneuvoston asetus väestötietojärjestelmästä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtiovarainministeriö ehdottaa toisessa asetuseräluonnoksessa muutoksia valtioneuvoston asetukseen väestötietojärjestelmästä (128/2010). Myös eduskunnan käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 18/2019 vp) ehdotetaan teknisiä muutoksia, joita vastaavat muutokset tulisi tehdä valtioneuvoston väestötietoasetuksen 29 §:ään. Tässä yhteydessä sisäministeriö nostaa esille sen, että sisäministeriön maahanmuutto-osaston ja valtiovarainministeriön välisessä valmistelussa on todettu, että maahanmuuttohallinnon henkilötietolakiesityksessä väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 10 §:ään ehdotettavia lakiviittausta ja käsitteitä koskevia teknisiä muutoksia vastaavat muutokset tulee toteuttaa

Lausunto

SM1927120

23.10.2019

00.02.04

SMDno-2019-1642

väestötietoasetuksen 29 §:ään valtiovarainministeriön asetukseen ehdottamien muutosten yhteydessä.

Maahanmuuttohallinnon henkilötietolakiesityksessä ehdotettavien lakien on tarkoitus tulla voimaan mahdollisimman pian. Mikäli maahanmuuttohallinnon henkilötietolakiesityksen lakiehdotukset eivät ehdi tulla voimaan 1.1.2020 mennessä, toteutetaan maahanmuuttohallinnon henkilötietolakiesityksestä johtuvat muutokset valtioneuvoston väestötietoasetukseen myöhemmin.

Sisäministeriön näkemyksen mukaan valtioneuvoston väestötietoasetuksen 29 §:ää tulisi muuttaa maahanmuuttohallinnon henkilötietolakiesityksessä ehdotettavista muutoksista johtuen siten, että sen 1, 2 ja 3 momentissa viitattaisiin ulkomaalaisrekisterin sijaan ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmään ja 3 momentin viittaus ulkomaalaisrekisterilakiin (1270/1997) korvattaisiin viittauksella ehdotettavaan maahanmuuttohallinnon henkilötietolakiin.

29 § Ulkomaan kansalaista koskevien tietojen tarkistaminen

*Väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain 10 §:n 1 momentissa tarkoitettusta ulkomaan kansalaisen tietojen tarkistamisesta ~~ulkomaalaisrekisteristä~~ **ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmästä** voidaan poiketa, jos ulkomaan kansalainen on esittänyt Digi- ja väestötietovirastolle:*

- 1) kansalaisuusvaltionsa viranomaisen antaman voimassa olevan matkustusasiakirjan, josta hänet voidaan luotettavasti tunnistaa;*
- 2) Suomen viranomaisen myöntämän voimassa olevan oleskeluluvan tai viisumin, jos ulkomaan kansalaisella on se oltava ulkomaalaislain (301/2004) mukaan; sekä*
- 3) väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain 19 §:n 1 momentin mukaisesti luotettaviksi varmistetut asiakirjat tiedoista, jotka hän on ilmoittanut Digi- ja väestötietovirastolle ja jotka koskevat hänen siviilisäätään, avioliittoaan tai rekisteröityä parisuhdettaan sekä puolisoaan ja lapsiaan.*

*Tietojen tarkistamisesta ~~ulkomaalaisrekisteristä~~ **ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmästä** voidaan poiketa myös, jos tietojen tallettaminen tapahtuu viranomaisen aloitteesta ilman ulkomaan kansalaisen myötävaikutusta.*

*Muissa kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa Digi- ja väestötietoviraston on tarkistettava ~~ulkomaalaisrekisteristä~~ **henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa** annetussa laissa (~~1270/1997~~) tarkoitettusta ~~ulkomaalaisrekisteristä~~ **ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmästä** ainakin seuraavat ulkomaan kansalaisen Digi- ja väestötietovirastolle ilmoittamat tiedot:*

- 1) nimet;*
- 2) syntymäaika;*

Lausunto

SM1927120

23.10.2019

00.02.04

SMDno-2019-1642

3) sukupuoli;

4) syntymävaltio ja syntymäpaikka;

5) kansalaisuus;

6) siviilisääty, avioliitto tai rekisteröity parisuhde;

7) puoliso ja lapset sekä alaikäisen vanhemmat.

Sisäministeriö nostaa esille myös sen seikan, tulisiko ehdotettavassa valtioneuvoston väestötietoasetuksen 29 §:n 1 momentin 3 kohdassa viitata väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain 19 §:n 1 momentin lisäksi myös pykälän 2 momenttiin. Eduskunnan käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä eduskunnalle Digi- ja väestötietoviraston toimialaa koskevien lakien muuttamiseksi (HE 10/2019 vp) ehdotetaan voimassa olevan väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) 19 §:n 1 momentin jakamista ehdotettavan väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain 19 §:n 1 ja 2 momentiksi. Lakiehdotuksen yksityiskohtaisten perustelujen mukaan uudessa 1 momentissa säädettäisiin tiedon luotettavuuden varmistamisesta yleisesti ja uudessa 2 momentissa säädettäisiin tarkemmin ulkomaisen asiakirjan esittämistä koskevista muodollisuusvaatimuksista. Asetusluonnosta koskevassa muistiossa ei ole perusteltu viittauksen muuttamista.

Näiden väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 19 §:ään ehdotettujen muutosten johdosta tulisi valtioneuvoston väestötietoasetusluonnoksen 34 §:n 2 momentin viittaus väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain 19 §:n 2 momenttiin päivittää viittaukseksi pykälän 3 momenttiin.

Valtioneuvoston asetus kansalaisuudesta annetun asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston kansalaisuusasetuksen (293/2013) 1, 2 ja 6 §:ään ehdotettavat muutokset koskien toimivaltaisia viranomaisia vastaavat eduskunnan hyväksymillä laeilla 304/2019 ja 305/2019 toteutettavaa organisaatiouudistusta. Samoin asetusluonnoksen 1 §:n 2 momenttiin

Lausunto

SM1927120

00.02.04

23.10.2019

SMDno-2019-1642

päivitetty viittaus väestötietojärjestelmästä ja Digi- ja väestötietoviraston varmennepalveluista annetun lain 19 §:n 1 ja 2 momenttiin vastaa eduskunnan käsiteltävänä olevassa hallituksen esityksessä eduskunnalle Digi- ja väestötietoviraston toimialaa koskevien lakien muuttamiseksi (HE 10/2019 vp) ehdotettuja muutoksia. Teknisenä huomiona sisäministeriö nostaa esille sen, että ulkoministeriön muuttunut nimi tulisi päivittää asetuksen 6 §:ään.

Kansliapäällikkö

Ilkka Salmi

Erityisasiantuntija

Hanne Huvila

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä.
Sisäministeriö 23.10.2019 klo 15:43. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Tiedoksi

Sisäministeri Ohisalo
Valtiosihteeri Parviainen
Ministerin erityisavustajat
Johtava asiantuntija Parviainen